

บทสรุปจากการศึกษาดูงาน
ณ ศูนย์ให้คำปรึกษาทางกฎหมาย คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ - ๒ มีนาคม ๒๕๕๕

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

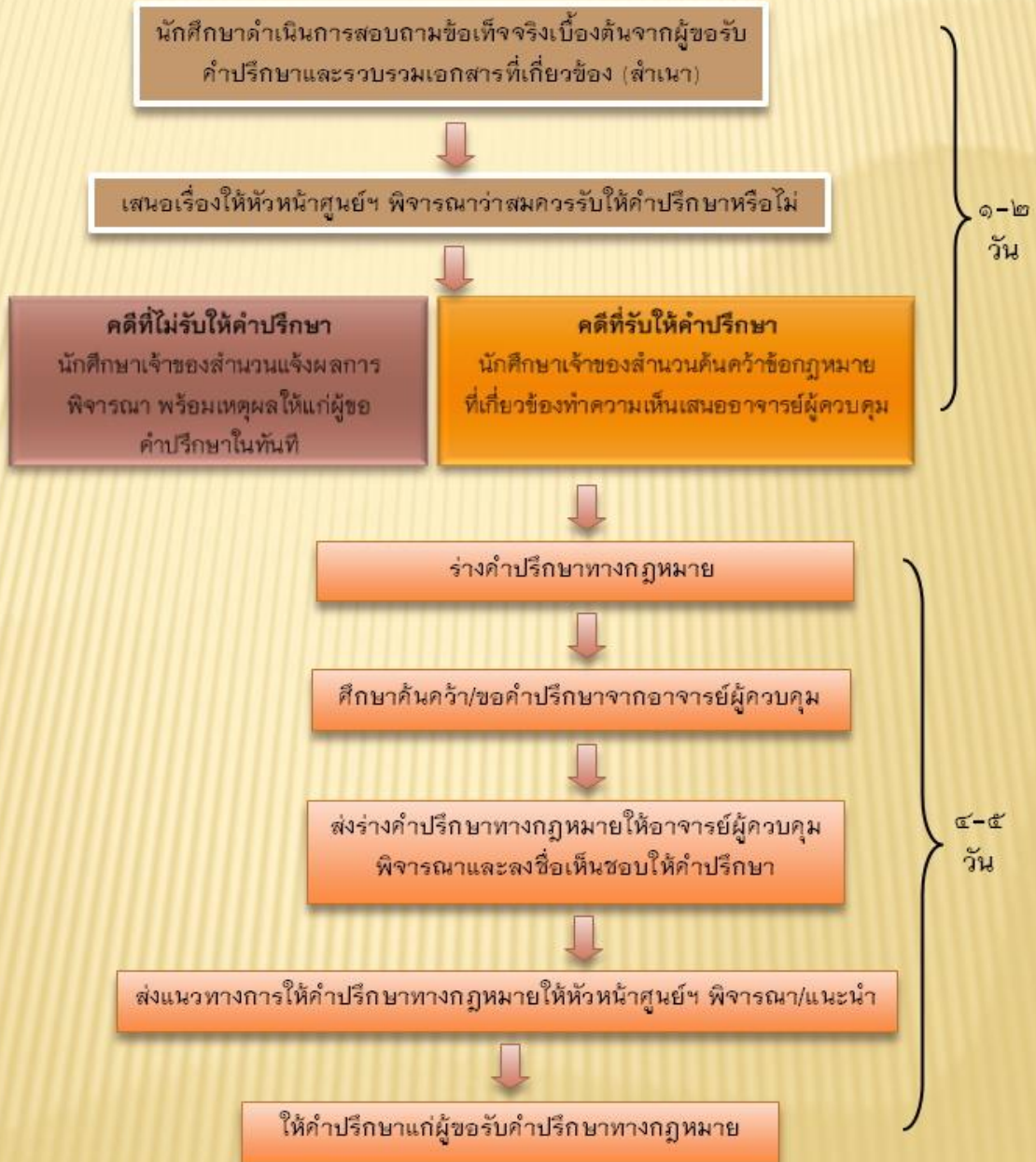
บทสรุปจากการศึกษาดูงาน
ศูนย์ให้คำปรึกษาทางกฎหมาย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ - ๒ มีนาคม ๒๕๕๕

คลินิกกฎหมาย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นโครงการให้บริการทางกฎหมายแก่ประชาชน จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตามข้อเสนอของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรณรายรัตน์ ศรีไชยรัตน์ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้การศึกษาและปลูกฝังจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายแก่นักศึกษาในเรื่องการให้บริการแก่ประชาชนที่ไม่มีความสามารถในการจ่ายค่าตอบแทน และเพื่อเป็นการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนตามภารกิจของสถาบันการศึกษา โดยในช่วงเริ่มต้น การดำเนินการส่วนใหญ่เป็นการให้คำปรึกษาทางกฎหมายแก่ประชาชนที่มาติดต่อขอรับคำปรึกษาด้วยตนเอง โดยอาจารย์และนักศึกษาที่อาสาสมัครเข้าร่วมโครงการทำงานร่วมกันในการให้คำปรึกษา และได้เปลี่ยนชื่อเป็น ศูนย์ให้คำปรึกษาทางกฎหมาย เมื่อปี ๒๕๕๒ หลังจากที่สาขาวิชานิติศาสตร์เปลี่ยนเป็นคณะนิติศาสตร์ในปี ๒๕๔๙ และดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับความช่วยเหลือเรื่องเทคนิคและทุนสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศที่ไม่แสวงหาผลกำไรจาก Bridges Across Borders มีการเพิ่มการให้บริการด้านการสอนกฎหมายแก่ชุมชน ให้ความสำคัญกับการให้บริการแก่กลุ่มคนหรือ ชุมชนผู้ด้อยโอกาสในสังคม โดยมีนักศึกษาอาสาสมัครเป็นผู้ให้บริการ

การให้คำปรึกษาทางกฎหมาย

ปี พ.ศ.๒๕๕๔ มีประชาชนมาขอรับบริการจากทางศูนย์ให้คำปรึกษาทางกฎหมาย จำนวนทั้งสิ้น ๑๓๖ เรื่อง โดยเป็นการให้บริการแบบไม่มีค่าใช้จ่าย โดยมีช่องทางในการขอคำปรึกษา ๔ ช่องทาง คือ ๑) มาที่ศูนย์ให้คำปรึกษาด้วยตนเอง ๒) ทางโทรศัพท์ ๓) ทางอีเมลล์ และ ๔) ทางจดหมาย โดยนักศึกษาอาสาสมัคร จะทำการรับเรื่อง และดำเนินการตามขั้นตอนในภาพที่ ๑

ขั้นตอนการให้คำปรึกษาทางกฎหมาย

หมายเหตุ : ระยะเวลาที่กำหนดอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความยากง่ายของเรื่อง
ขอรับคำปรึกษาทางกฎหมาย

การให้บริการด้านการสอนกฎหมายแก่ชุมชน

การให้บริการด้านการสอนกฎหมายแก่ชุมชน เริ่มต้นหลังจากองค์การระหว่างประเทศที่ไม่แสวงหาผลกำไรจาก Bridges Across Borders ให้ทุนสนับสนุน มีการโครงการคลินิกกฎหมายสัญจร เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมายแก่ประชาชนในพื้นที่ ๗ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ตามประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น กับชุมชนและชุมชนร้องขอ โดยการประสานงานผ่านผู้นำชุมชนนั้นๆ ซึ่งในปี ๒๕๕๔ มีการให้บริการด้านการสอนกฎหมายแก่ชุมชนประมาณ ๕๐ ครั้ง ตามตารางสรุปในหน้า ๔-๖

กระบวนการการให้บริการด้านการสอนกฎหมายแก่ชุมชน ดำเนินการโดยนักศึกษาอาสาสมัครของศูนย์ให้คำปรึกษาทางกฎหมาย ประมาณ ๕๐ คน เมื่อมีประเด็นหรือเรื่องที่มีการร้องขอให้ศูนย์ให้คำปรึกษาทางกฎหมายไปให้บริการด้านการสอนกฎหมายแก่ชุมชน จะมีการวางแผนร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษาอาสาสมัคร มีการแบ่งงานกันเป็นกลุ่ม โดยอาจารย์ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา การดำเนินการสอนกฎหมายแก่ชุมชนเป็นหน้าที่ของนักศึกษาอาสาสมัคร ที่จะต้องทำแผนการสอน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขออนุมัติก่อนใช้สอนในชุมชน

ปัญหาที่เกิดขึ้น

การดำเนินการของศูนย์ให้คำปรึกษาทางกฎหมายตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มีปัญหาที่สามารถสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

๑. ความคาดหวังของผู้มาขอรับบริการของศูนย์ให้คำปรึกษาทางกฎหมาย ว่าต้องได้คำปรึกษาที่เป็นผลในทางบวกกับตนเอง

๒. ระยะเวลากับความเร่งด่วนของประเด็นปัญหาที่มาปรึกษา ทำให้ไม่สามารถรับเรื่องที่มีผู้มาขอรับคำปรึกษาได้ทุกเรื่อง

๓. ประเด็นเรื่องการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ เช่น มรดก การจดทะเบียนนิติบุคคล ปัญหาเหล่านี้ ศูนย์ให้คำปรึกษาทางกฎหมาย อาจจะปฏิเสธรับเรื่องเพื่อป้องกันปัญหาที่จะตามมาภายหลัง